

esk 729 blåbog

A-FLIGHT:

14 DØN
16 BAY
20 KIN
22 PEI
24 BEM
26 TOL
30 PAM
32 BIS
34 GES
36 BRO

B-FLIGHT:

15 VON
17 HAU
21 MYL
23 LEJ
25 KID
27 KUN
31 TER
33 KAP
35 GAR
37 GØN
41 VAD

ANKOMST TIL ESK I 1976:

GØN FRA FLOS 2. JAN
BAY FRA 725 5. JAN

AFGANG FRA ESK I 1976:

JIM TIL 722 17. AUG

1. jan. 1977

30. MAR 1977:

AT-161 PRØVEFLYVES OG LEVERES FRA SAAB
SOM DEN SIDSTE DRAKEN.

VAD

KRY

K.G. LILJEQUIST

6/5 - 1977

REUNION 77

Her ankommer vi
af de sidste -

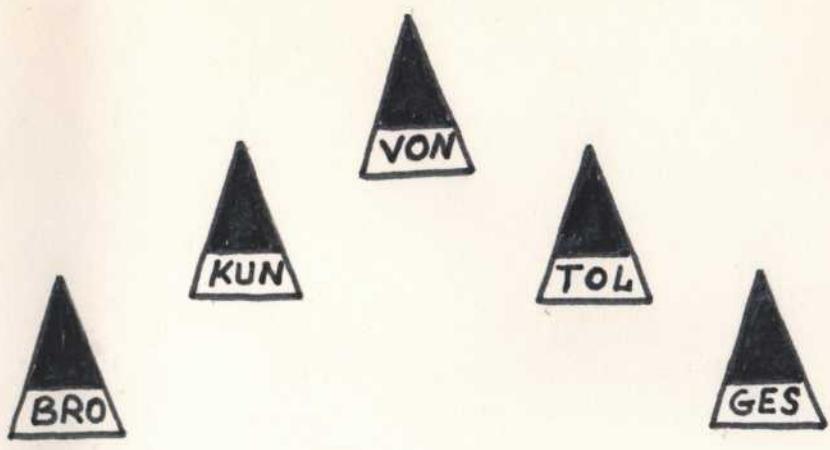

Børnene mødte
sig BRAND-gott

AR-115 har fået en
veninde!

LAU's crash 13. MAJ - 77

Da dette havari var det ottende med F-100 inden for en periode på 16 måneder og det tredje inden for en periode på tre uger, besluttede Chefen for Flyvevåbnet den 1. JUNI 1977, at flyvning med F-100 flyene indtil videre skulle indstilles. En arbejdsgruppe under Flyvematerielkommandoen fik til opgave at klarlægge F-100 flyenes tekniske standard og fremkomme med forslag til foranstaltninger at træffe, inden flyvning igen kunne genoptages. Ved dette arbejde modtog Flyvevåbnet ekspertbistand fra US AIR FORCE og resultatet var et omfattende eftersynsprogram og udskiftning af et stort antal kritiske dele og komponenter inden frigivelse til flyvning.

Gudstjeneste afholdes første mandag i hver måned kl. 1900 i Kirkesalen v/flyverpræst V. Værge. Privat 07 - 14 30 73.

Den 19 maj 1977 har ESK 729 fløjet -

20.000 timer

- uden havarier heraf er de 19.919 fløjet med Drakun

FSN E+E 24 maj 1977

Følgende var inddadt til øvelsen -
VON - BEM - KUN - BRO - GAR - LAN
Øvelsen fulgte det sædvanlige
undersøgningsprogram. Tyskets m.
indlagte vandreture, flyvetur
i hærens helikoptere. Hyskotus var
PAS som også holdt bållalen
VON brugte en del tid på at
undersøge undersøgner på en Renault
og Kun fik mundsbud. Alle fik
dog en dylig naturoplevelse samt
at se en knæskade i flugten, en
fugl som er blevet almindelig i
ESK.

Draken-fly styrtet ned

Et af forsvarets Draken jagerfly styrtede tirsdag formiddag i vandet ud for Lohals på Langeland. Piloten, løftnant af reserveren M. Skyggelund, redde sig uskadt ud med katapultsæde og faldskærme, oplyser flyvertaktisk kommando i Karup.

M. Skyggelund var alene på en afprøvningsflyvning med Drakenjageren fra eskadrille 729 i Karup. Kort før klokken ni hørte han et knald fra motoren og observerede faldende olietryk. Da han forsøgte at dreje flyet for at nødlande i Beldringe på Fyn, kom jageren i rotation om sin egen akse. Piloten sprang derfor ud i omkring 1000 fods højde.

Da flyet styrtede i vandet ud for Lohals — lige i nærheden af holmen Smørstakken — slog flere mennesker alarm om styrtet. Både fra Lohals og andre steder meldtes om observationer af piloten i faldskærmen.

Første melding: — Et sportsfly

En fiskekutter samlede piloten op og sejlede ham til Lohals. Her blev han taget op af en redningshelikopter. Redningshelikopteren lokaliserede senere flyet, der lå på forholdsvis lavt vand.

Da forsvaret ikke selv modtog nødmelding fra flyet, voldte det vanskeligheder at fastslå, hvad det var, der var styrtet. De allerførste meldinger gik på, at der var tale om et sportsfly.

Endnu en halv time efter styrtet var flyvevåbnet i gang med at kalde samtlige fly over radioen for at få fastslæt, hvilket fly der var tale om, oplyser

major K. Brøns-Hansen, Forsvarskommandoen.

Med tirsdagens flystyrte mistede det danske flyvevåben sit femte fly af typen Draken, der er produceret i Sverige.

Flyene er indkøbt i 1968 og leveret i 1970 og er bestemt til jagerbombnings- og fotorekognosceringsformål.

Det første styrt indtraf i juli 1971, og allerede ugen efter styrtede endnu et Draken-fly.

I september 1974 mistede flyvevåbnet endnu en Drakenjager, og i november kom endnu et fly i vanskeligheder, hvorefter piloten lod sig skyde ud med katapultsædet. Ingen menneskeliv gik tabt ved de fire styrt.

Efter styret i november 1974 nedlagde chefen for flyvevåbnet forbud mod øvelsesflyvninger med Drakenflyene. Det skete af sikkerhedsgrunde, så det kunne fastslås, at det ikke var samme årsag til de forskellige styrt.

Draken-styret er det tredje flystyrte, flyvevåbnet oplever i år. Inden for kort tid styrtede to Super Sabre-fly ned i forbindelse med øvelsesflyvninger fra flyvestation Skryderup.

Det ene fly styrtede ned i Vesterhavet. Piloten blev aldrig fundet og anses for omkommet. Det andet faldt ned ved Hamburg, hvor piloten reddede livet ved at springe ud i katapult.

Aret før styrtede fem Super Sabre-fly ned, men hver gang af forskellig årsag. Dog strammedes kriterierne for serviceeftersyn.

Siden begyndelsen af 60-erne er omkring 30 af flyvevåbnets 72 Super Sabre gået tabt. Flyene skal i 1980erne erstattes af det nye amerikanske F-16 kampfly. (RB)

24 maj 1977

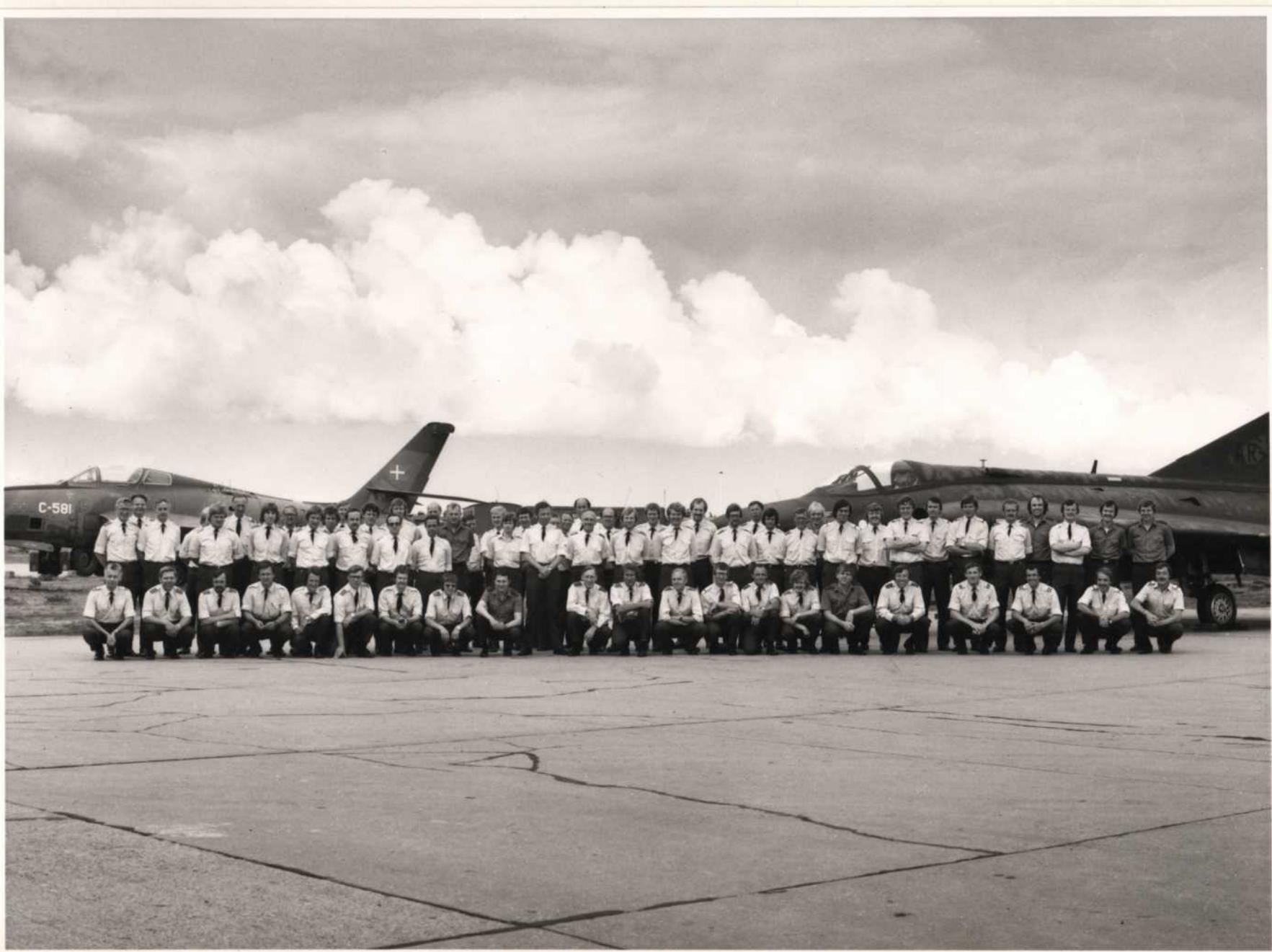
Så skete det! just efter at esk. havde passeret 20.000 timer uden uheld af denne art måtte MYL springe fra 101 ved Langeland. Udskydningen var lidt vanskelig da flyet var ude af kontroll, men MYL kom fra det uden en skramme og som det ses, har han allerede fået genetableret sinсадvanlige priser ved hjemkomsten til Karup. "Vanskelig nederne" skyldes formantlig en flækket kompressorsskive

c. nit

d. Langelands marinedistrikts har fra politiet i Svendborg fået melding om, at et ukendt fly er set styrt i vandet syd for Lohals ved en holm, der hedder Smørstakken. Det oplyses yderligere, at piloten er set springe fra luftfartøjet. meldingen indgaaet til svendborg politi 0740z.

31. MAJ 1977.

Status over Eskadrille 729 i anledning af
CHEFSKIFTE

CHEFSKIFTE i ESK 729

1. JUN '77

I DAG FORLADER DØN OS FOR I FKO AT MEDVIRKE TIL INFASNINGEN AF F-16. ET TILBAGEBLIK PÅ DEN FORGANGNE 4-ÅRS PERIODE VISER,

- AT ESKADRILLENS PRIMÆRE OPGAVE NU IGEN ER PRIMÆR,
- AT ESK. HAR TILKÆMPET SIG LUFTHERREDØMMET OVER 'FREDENS HAV',
- AT CHEFEN UTALLIGE GANGE HAR HAFT BYLDEN STUKKET FREM OG IND I MELLEM SLUPPET GOOT FRA DET.

TAK FOR TIDEN, DØN

OG.....

...OG...

... OG HUSK SÅ: HAN SKAL HAVE
14 DAGE TIL AT TILPASSE SIG
ESKADRILLEN - LIGE SOM ALLE
DE ANDRE NYE!

...OG...

...OG HVAD FIK MAN
UD AF DET?
- KORS OG BÅND OG
NAKKEDRAG !!

...OG...

...OG...

VELKOMMEN BAK.

GU' VE, HVAD DET ER,
JEG HAR INDI RODET MIG

PÅ TRODS AF EN FORTID VED STARFJÆRTERNE M.M. ØNSKES DU
VELKOMMEN TIL ESK 729, MED HÅBET OM AT DU HURTIGT VIL INDSE

- AT RECCE ER 'THE WAY OF FLYING',
- AT ESK 729 SKAL BEVARE WFTHERREDØMMET - OGSÅ i DANSK FIR,
- AT CHEFEN NØDVENDIGVIS MÅ STIKKE BYLDEN FREM FOR AT
SVENDENE KAN TRIVES VEL.

Pludselig taage kostede Karup fire jetjagere paa en halv time

Alle fire piloter uskadte - To maskiner nødlandede og blev alvorligt beskadigede, to forladt og styrtet ned, mens deres førere reddede sig med faldskærm

Hovedaarsagen til det hidtil alvorligste uheld, der har ramt Flyvestation Karup, da i løbet af godt en halv time to maskiner i lørdags styrtede ned og knustes og to andre beskadiges ved nødlanding, synes at være en taage, der pludselig rullede ind over Midtjylland. Havarikommisionens vigtigste opgave har derfor været at finde frem til, om der har været nogensomhelst muligheder for radar-kontrollen, hvis opgave det netop er at bringe maskinerne ned i usigtbart vejr, for at bringe maskinerne hurtigere ned, saa tabet af de fire maskiner kunne være undgaaet.

Det er dog næppe givet, da der nødvendigvis maa være en vis sikkerhedsafstand mellem de landende maskiner, og taagen kom saa pludselig, at den overraskede et saa stort antal maskiner, at de ikke alle kunne komme ned, inden deres brændstof var sluppet op. Heldigvis slap alle fire piloter uskadt, og de har alle samstemmende kunne forklare, at de var nødsaget til enten at forlade maskinen eller nødlande paa grund af brændstofmangel.

12 maskiner skulle ned

De fire uheld, hvoraf vi i lørdags kun naaede at omtale to ganske kort, skete kort før middag. Meteorologernes vejrudsigt om klart vejr var blevet bekræftet af vejrekognosceringsfly fra Karup, og man tog derfor ikke i betænkning at lade en række maskiner starte paa sædvanlige rutineflyvninger. Da taagen, jorddampe, som pludselig løfter sig, rullede frem, var man straks klar over, der ville blive trængsel i Karup, og otte maskiner blev omgaaende dirigeret til Aalborg, hvor de kom velbeholdne ned.

Tolv maskiner havde saa lidt brændstof tilbage, at man maatte sege at faa dem ned i Karup ved hjælp af radarsystemet, ved hjælp af hvilket man kan „tale“ dem ned ved direktiv fra sta-

Først fundet et par timer senere

Den næste maskine var en torpedojet, ført af en amerikansk major, W. J. Fletcher, der forinden gør tjeneste i Karup. Tankene var ved at være tomme, og han havde ingen mulighed for at søge nødlanding. I stedet segte han efter et forholdsvis øde område, hvor han kunne lade sig skyde ud med katapultsædet. Maskinen styrtede ned i udkanten af Hegild Mose nord for Karup, og den blev først et par timer efter fundet af militæret. Landmand Egon Nielsen, Hegild, stod en kilometer derfra og hørte braget, men han kunne ikke i disse se vragnet og troede, uheldet var sket længede borte. Han underrettede flyvestationen. Markens ejer opdagede først vragnet tre timer efter, da han saa en række biler ved marken. Flyet blev ødelagt, men var ikke saa sonderligt, som mange nedstyrtede fly bliver det.

Piloten landede med faldskærm i området ved Kongenshus. Han segte ind i engaard og telefonerede hjem til Karup, men kunne ikke fortælle, hvor han var, da man ikke forstod engelsk paa gaarden.

Stak ild paa ved nedstyrtningen

denjet paa flyvestationen, hjulpet af radarsystemet, men han kom udenfor landingsbanen, og landingen var saa haard, at understellet brød sammen.

Den sidste af de forulykkede maskiner var ogsaa en tordenjet, som dens fører, flyverøjtnant Victor Høj, maatte forlade i ca. 800 meters højde over flyvestationens område. Han landede med faldskærm i nærheden af flyvestationens indhegning, medens maskinen styrtede ned i en lille plantning et par kilometer nordvest for Kragse i Gedhus Plantage og knustes. En lille befolkning i nærheden kom i brand ved nedstyrtningen, men ilden døde selv hen.

Kan gentagelser hindres?

Det siger sig selv, at de fire uheld paa saa kort tid satte ner-verne paa højkant i Karup. Men de fire piloter har hver for sig handlet baade koldblodigt og resolut og har derved reddet deres liv, hvorimod de materielle skader har været store.

Taagen laa ogsaa lørdag eftermiddag saa tæt over flyvestationen, at havarikommisionen fra Vedbæk maatte lande i Tistrup og pr. bil fortsætte til Karup. — Selvom aarsagen til uheldene — brændstofmangel, da taagen hindrede tilstrækkelig hurtig landing er klarlagt, skal nu ses fastslaaet, om der kunne være gjort mere for at afværge uheldene, og om der kan gøres noget for at hindre gentagelser.

Piloter, radarfolk og meteorologer til afhørung

Endnu i formiddag arbejder havarikommisionen under ledelse af oberstløjtnant A. S. Bendtsen, Værløse, med en række underso-

Ved nedstyrtningen brækkede maskinen midt over, og vrugstumper kastedes over et større område. Kurven har været nord-syd, idet jageren er kommet fra området over Kongenshus med retning mod Hegild. Den ramte jorden paa en mindre bakke, hvorefter den kredede ca. 50 meter. Det fremgik tydeligt, at maskinen var løbet ter for brændstof, idet der bogstavelig talt ikke fandtes spor af benzin

Det forlyder fra pålidelig kilde (Herning Folkeblad), at den nye chef er allerede den 25 JAN 1958 kl 1138 har haft bylden fremme!

tionen. Flere af maskinerne kom imidlertid ind i forkert landingsposition og måtte dirigeres tilbage. Otte maskiner kom uskadt ned, mens en godt nok kom ned, men kørte uden for landingsbanen og blev beskadiget.

Ramte de elektriske ledninger

Den første maskine, som ulykkede, var en thunderflash, en af de nye meget hurtige fotorekognosceringsmaskiner, ført af flyverløjtnant af reserven J. A. Jensen. Hans bændstof slap op, men han nædede at få sig udset nogle forholdsvis flade marker ved Nittrup nord for landsbyen Balling i Salling. Han gennemførte en heldig mavelanding og kunne uskadt stige ud af sin maskine, der havde faaet bugen revet op.

Beboerne på et par gaarde i nærheden havde hørt motorlarmen og braget, og samtidig gik lyset ud, fordi maskinen ved landingen havde ramt de elektriske ledninger. Piloten kunne selv pr. telefon underrette Karup og derpaa i bil tage hjem til flyvestationen.

Næsten umiddelbart efter ulykkedes det flyverløjtnant Vagn Langebech at nedlande sin tor-

gealer og arminger af sine de præsterede, der var i luften, da de ugunstige vejrforhold udviklede sig, af enkelt tilfælde har fulgt den an-

Her ses flyverløjtnant J. A. Jensens jet efter nødlandingen paa marken i Balling ved Skive

Lørdag den 4. juni 1977

Bare træk i håndtaget:
Katapult-
sædet er
en ren
videnskab

I de fleste tilfælde redder katapultsædet en pilot fra et styrtende fly. Det er sjældent at piloterne ikke når ud, som det var tilfældet ved Tange i onsdags.

Hvordan sker det så?

- Man trækker simpelthen i et håndtag og så bliver man skudt ud. I F-100 er det en krudtladning, der sender en ud af flyet og det er noget voldsomt, og man er faktisk groggy nogle sekunder. Men i Draken sker det med en ракет, som giver en mere glidende start på sædet, fortæller kaptajn Vermund Vad.

Og katapultsædet, dets funktion og indretning bliver nøje gennemgået for piloterne. De ved hvordan det fungerer og de læser reaktionerne at kende.

Piloterne prøver mindst en gang i uddannelsen et katapultsæde i en speciel rampe, så de ved, hvordan det føles at forlade flyet med det raketdrevne katapultsæde.

Sædet er en videnskab for sig selv. Det består af rammen med raketten i ryggen. Piloten spændes fast med et sindrigt system af sealer, der

bl. a. holder hans ben ind til sædet ellers ville de ved den store fart flagre fra side til side og risikere kvaestelser.

På vej op fra flyet sker der intet, men så snart sædet begynder at tumle nedad, stabiliseres det ved hjælp af faldskærme. Så snart det falder jævnt forlader piloten sædet og daler ned i sin egen faldskærm.

Fra 3 km højde tager det f.eks. kun 4 minutter at komme ned, og når piloten rammer jorden er han for det meste i sikkerhed. Han har haft adskillige udspring med faldskærm. Rammer piloten vandet, oppistes automatisk en gummibåd, som følger pilot og skærm. I båden er der lys, nødsender, madrationer m. m.

Selv om piloten kender det hele på fingerspidserne, erkender de dog alle, at der altid er en risiko. Den udelukker ingen. Piloten ved, hvad der venter ham hver gang han går i luften. Men han tror usvigeligt på sig selv, sin maskine og sikkerheden.

I Draken-flyene bliver katapultsædet skudt ud med en raket, forklarer kaptajn Vermund Vad og viser et af de sæder, der har reddet mange pilotliv.

Det at flyve ligger i rygraden

Den gamle regel om at komme op på den hest, der har smidt en af straks efter faldet, gælder ikke rigtig mere. Invertfald ikke for de piloter i det danske flyvevåben, som i den seneste tid har været vidne til, at flere af deres kolleger har haft havarer med deres maskiner.

Folkebladet har talt med to piloter fra Flyvestation Karup, der i deres daglige arbejde har fly og fly-sikkerhed på nærmeste hold.

– Vi bruger ikke disse metoder mere. Det er sådan, at siger en mand, at han ikke rigtig har lyst. Ja, så får han naturligvis lov til at blive på jorden, fortæller kaptajn Vermund Vad, 38 år og pilot gennem 17 år.

Har en pilot haft et uheld eller et styrt, bestemmer han i praksis selv, hvornår han igen føler sig klar til at gå i luften. – Det er vigtigt at vi har en organisation af den art, at vi selv bestemmer, hvornår vi vil i luften, siger Vermund Vad.

Hvad der sker, når uheldet er ude i luften, kan kaptajn Vad snakke med om. I 1964 havde han et havari med en F-100 jagerfly med for Rømø og måtte forlade flyet i katapult-

sæde i 3 kilometer højde. – Der opstod ild i maskinen og en kollega, der fløj ved siden af fortalte mig, at nu var det på tide at jeg sprang. Mine egne instrumenter fortalte mig faktisk, at der intet var i vejen. Ja, så sprang jeg med det samme, fortæller Vad.

– Jeg hang omkring 4 minutter i luften og tænkte faktisk mest på, hvad det næste jeg skulle gøre nu var. Når det og det skete, så skal du gøre det og det. Det er de ting, vi lærer at kunne på reflekserne.

Kan alt pr. refleks

– Det at flyve ligger rent faktisk i rygraden, fortæller lejtnant Kurt Kii, 25 år og 7 års erfaring i luften. – Vi lærer gennem uddannelsen alle de ting, som vi skal kunne pr. refleks og pr. instrument. Ved siden af skal vi jo udføre andre opgaver som f.eks. at fotografere, der er vor opgave i eskadrille 79, siger Kurt Kii.

I den seneste tid har det været F-100 jagerflyene, som har haft de alvorligste uheld. Men for kort tid siden gik en

af Karups Draken fly i vandet ved Langeland. Og netop i dette tilfælde mener begge piloterne, at reflekserne og indlæringen gør sig gældende.

Pilotens liv vigtigst

– Der skete det, at piloten kunne have valgt at forsøge at få flyet ned på land på Fyn. Men han valgte straks at vende ud mod havet og sætte flyet ned der, siger Kurt Kii.

– Et fly er et fly – mens derimod tredje-mand på jorden og pilotens liv skal sikres. Derfor sætter man altid flyet ned – hvis det er muligt – på steder, hvor der er mindst risiko for at det kan skade folk på jorden, siger Kii.

Men de er begge enige om, at det er den enkelte situation, der afgør, hvordan og hvor man skal have flyet ned. Der kan opstå situationer, hvor piloten overhovedet ikke har indflydelse på, hvor flyet ender i et styrt.

Tilliden er i orden

De seneste uheld med F-100 flyene og Draken-flyet fra Karup skyldes tekniske uheld. Men piloternes tillid til flymekanikere og teknikere har ikke rokket sig en millimeter.

Der er omfattende sikkerhedsforanstaltninger før, under og efter enhver af de omkring 250 flyvninger, hver dansk jet-pilot har på årsbasis.

– Flyene kontrolleres i ender og kanter før hver flyning og med helt fastsatte mellemrum undersøges de enkelte komponenter i flyene. Og opdager vi noget usædvanligt under en flyning af mindre betydning, bliver det straks undersøgt, så snart vi sætter hjulene på jorden, siger Vad.

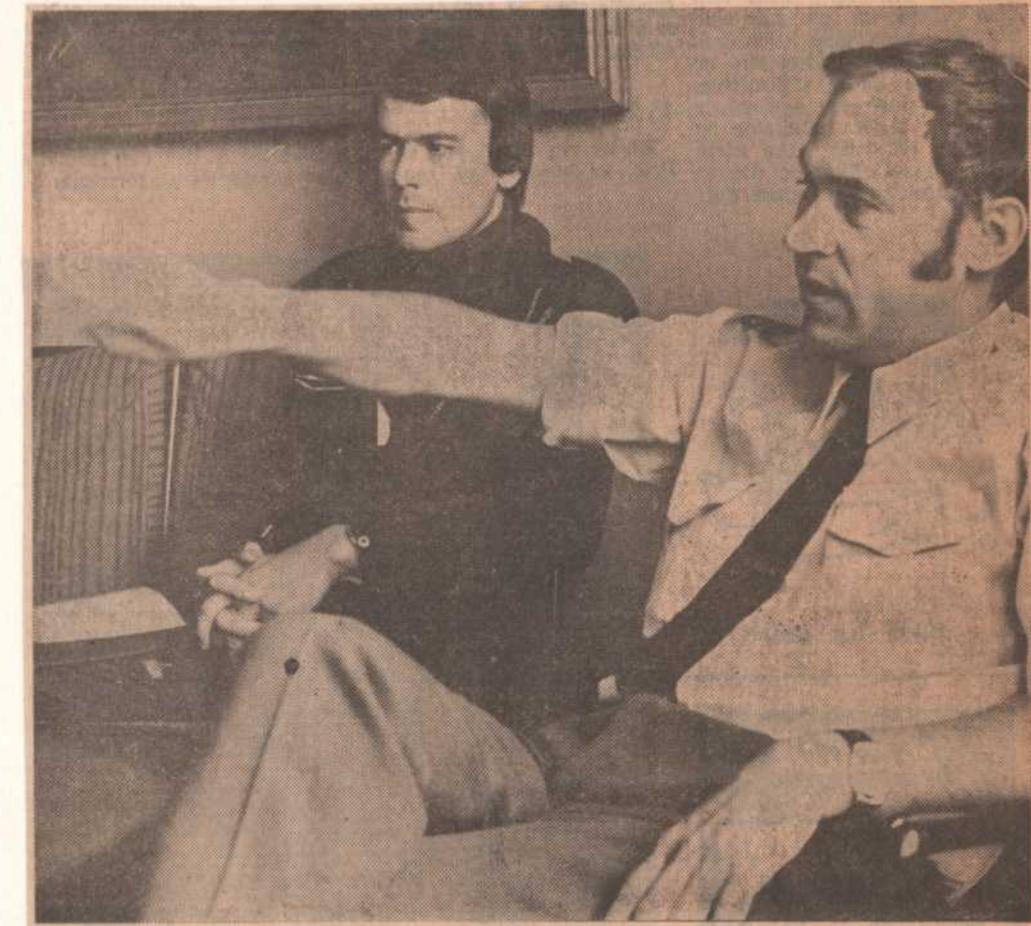
Følelser

Når uheldet er ude, berører

TRA
VIBORG
STIFTS
FOLKEBLAD

4. JUNI '77

Karups piloter er ikke blevet bange for at flyve i hverken Draken eller F 100 Super Sabre

Løjtnant Kurt Kii (til venstre) og kaptajn Vermund Vad drøfter deres erfaring fra nedstyrningsulykken. Begge har prøvet at »stå of«.

det naturligvis piloterne rent følelsesmæssigt. Især hvis det er tilfældet med F-100 jagerne netop nu, virker det kun beroligende for piloterne. – Så ved vi, at teknikerne arbejder med at finde evt. fejl, som måske kan gå igen i andre maskiner. Ellers ville vi sidde i maskinerne med en usikker fornemmelse af, at et eller andet måske er galt, siger Vad.

Og når der for eksempel dekreteres flyvestop, som det er tilfældet med F-100 jagerne netop nu, virker det kun beroligende for piloterne. – Så ved vi, at teknikerne arbejder med at finde evt. fejl, som måske kan gå igen i andre maskiner. Ellers ville vi sidde i maskinerne med en usikker fornemmelse af, at et eller andet måske er galt, siger Vad.

Vandøsen nødvendig

I et tilfælde for en del år siden havde en havareret pilot svært ved at finde den vand-

øse, der er i den gummibåd, som følger med pilot og kataultsæde. Straks blev indretningen ændret, så øsen nu er nem at komme til, som alt andet redningsudstyr.

– Det kan måske lyde af lidt. Men hvis man sidder i en gummibåd flydt med vand i december måned er det en livsbetingelse hurtigt at kunne få vandet ud af båden, siger kaptajn Vermund Vad.

Han sad selv i en gummibåd, da han i december 1964 fulykkede med sin F-100 ved Rømø.

26 AUG 1040Z

OXHEAD WHITE

CAPT. Hanlon + VON

Som tydeligt illustreret
på billedet lyder
med det hhv. BRO
og DER med smidig
taktisk og overlegen
flysæting at over-
smarne et par F15'er i SOFEZ

Ørets taktiske skydningers udmarkede
sig ved at Katup fik besøg af det ameri-
kaniske hjemmeværn som fly F-105. De
føj direkte fra Amerikas østkyst til
Katup-en tors på $8\frac{1}{2}$ time. I løbet
af ørnen blev der lyhørd til ad-
skillede gange at flyve i mixed for-
mations med
F-105 ene til øst-
siden amerikanerne
lyhørd til at
møve det
svenske stå

